

Радянська гвардія народилася у запеклих боях з німецько - фашистськими загарбниками

влітку грізного сорок першого року, коли йшла драматична Смоленська битва. Так, зокрема, у районі Ельні, який вважався найбільш важливим і напруженим пунктом війни, фашистська армія, наступаючи, мала великі втрати і, врешті решт, хоч і тимчасово, забуксувала, зупинилася.

Північно-східніше Смоленська створився виступ фронту, звернений прямо до Москви. Тут ні на хвилину не втихали запеклі бої. Гітлерівське керівництво розглядало район Ельні як плацдарм, вигідний для нанесення ударів у подальшому наступі на Москву. Саме тому Ельнїнське підвищення з багатьма його висотами ворог перетворив у добре укріплений район. В землю були зариті танки, артилерія, а низини перекривалися кулеметним та мінометним вогнем, були густо заміновані, затягнуті колючим дротом. Безперервні спроби наших військ і, зокрема, 24 армії

Так народжувалася гвардія

потіснити противника з цього плацдарму не мали успіху.

І тоді Ставка Верховного Головнокомандування прийняла рішення провести в цьому районі добре сплановану і підготовлену спільну операцію. Менше ніж за два тижні було зроблено все можливе для успіху — намічено здійснити два зустрічних удари в основу «виступу», у таємниці групувалися війська, детально розвідувалися вогневі точки ворога, інженерні споруди тощо.

Рішучий наступ тривав більше тижня. Кілометр за кілометром наші війська просувалися у глибину оборони, беручи ворога у кліщі.

Прагнучи врятувати становище, німецько - фашистське командування спішно кинуло до Ельні відбірні свіжі сили, але вже ніщо не могло зупинити наступальний порив наших військ, які діяли при тісній взаємодопомозі, уміло маневрували і вже були готові

зімкнути кільце першого за війну оточення.

По вузькому коридору ледве встигли протиснутися потріпані ворожі війська. Так було покінчено з Ельнїнським виступом. Цей перший успіх додав впевненості радянським людям у перемозі над ворогом і показав, що наша армія може не тільки оборонятися, але й успішно наступати.

Ельнїнська операція народила багато героїв. У цих боях особливо відзначилися ряд дивізій, які наказом Ставки Верховного Головнокомандування були переіменовані у Гвардійські дивізії. Так народилася радянська гвардія. Це звання присвоювалося у подальшому тисячам з'єднань і частин, які найбільш відзначалися у боях. Бійці по праву гордилися тим, що воюють у тих частинах, які називалися гвардійськими.

Є. ЮРЕЦЬ, підполковник медслужби у відставці, учасник боїв під Москвою.